

IN MEMORIAM

BACSA ANDRÁS. Nyári tartózkodása helyén, Szepesmindszenten augusztus 28-án meghalt Bacsa András festőművész, az Iparművészeti Iskola tanára. Neve ma már kevésbé ismert a közönség előtt, mert az utóbbi évtizedekben csak nagyrítván szerepelt kiállításokon (így legutóbb 1926-ban a Múcsarnokban), túlnyomórészt arcképekkel, idejét inkább az oktatás foglalta el. 1907-ben ugyanis kinevezték az Iparművészeti Iskola geometriai tárgyak tanítására s e feladatot Bacsa odaadó buzgalommal teljesítette. Bacsa András Szepesmindszenten született 1870-ben s 1890—7-ig növendéke volt a Rajztanárképzőnek, 1905—6-ban Lotz mesteriskolájának. 1899-ben állított ki először a Múcsarnokban. Régebben résztvevő művészeti mozgalmainkban is és 1904-ben meglehetősen feltűnést keltett egy rőpirátával, amelyben a Múcsarnok zsűri-rendszerének alapos reformját szorgalmazta.

PALESCH PÁL festőművész szeptember 5-én meghalt Budapesten. Mint a Spirituális Művészek Szövetségének tagja, több ízben (1925, 1928, 1930) szerepelt a Nemzeti Szalon kiállításain szimbolikusan elgondolt festményekkel (Beethoven utolsó szimfóniája, Feltámadunk, Vízió, Moll-akkord stb.) Ol-tárképeket is festett. Pálesch Pál Zolyomban született 1883-ban, húsz éves korától fogva katonatiszt volt, emellett 1910—4-ig a bécsi akadémián rajzolni, festeni tanult. Két évvel utóbb áthelyezték a pécsi reáliskolába, amelynek csaknem egy évtizedig rajztanára volt. Mint őrnagy ment nyugalmába s azóta még kiadósabban festett. Eleinte (1909) Bécsben, utóbb Budapesten állított ki, 1927-

ben 75 művét mutatta be gyűjteményes kiállításban.

NYÁRY ALBERT BR. festőművész szeptember 6-án meghalt Budapesten. Még csak nemrégiben is szerepelt képeivel a Nemzeti Szalonban (1930), de legújabbban sokáig tevékenység vette igénybe idejét, nevezetesen sokat fáradozott a lengyel-magyar kapcsolatok kiépítése körül és egy ilyen egyesületnek elnöke is volt, azután szenvedélyes régész létre folytatta archaeologiai tanulmányait (ami szinte hagyomány volt a családjában). Nyáry Albert br. Füleken született 1871 június 2-án, jogi doktorátust szerzett Budapesten, 1890—5-ig pedig a Mintarajziskolát járta, ahol Greguss János, Székely Bertalan, Lotz Károly voltak tanárai. Ez alatt az öt év alatt nagy szorgalommal foglalkozott különösen akttfestéssel, későbbi képeinek is gyakori tárgya a női akt. Mintarajziskolai évei után festésen kívül sok mindenfélével foglalkozott, ásatásokat végzett saját költségén árpádkori temetőben, részletes tanulmányokat írt magyar céhekről, egy darabig fogalmazó is volt a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban, írt novellákat (magyarajzolta képekkel), nagyszámú hírlapi cikket. Emellett folytatta festészeti munkásságát, amelynek eredményeként mintegy 60 képét kiállította a Nemzeti Szalon 1925. évi tárlatán. Ezek egy része női akt volt, más része tájkép, néhány történeti kompozícióvázlat. Festési törekvéseiben szigorúan a valóságot tekintette irányadónak és idegenül állott szemben az újabb festői törekvésekkel. Ideálul mesterének, Lotz Károlynak aktképeit tekintette.

MŰVÉSZETI ÉLET ÉS IRODALOM

AZ ÚJ SIENAI KÉPTÁR. A sienai képtár egyike Olaszország legszebb és legérdekesebb vidéki múzeumainak, de rövid idővel ezelőtt még egyike volt a legelhanyagoltabbnak is. A sienai provincia, amelynek tulajdonában volt, nem fordított gondot sem a gyűjtemény, sem az egyébként is kevésbé használható múzeumi helyiségek karbantartására és a gazdag anyag — több mint hatszáz festmény — mindössze tíz-tizenkét teremben volt raktárszerűen összehúfolva. Hosszú, többéves tárgyalások után végül két évvel ezelőtt a gyűjteményt államosították, a képtár az „Accademia di Belle-Arti” helyébe fölvetve „R. Pinacoteca di Siena” nevet s rövid idővel ezelőtt új helyiségben, új

környezetben, gondosan restaurált anyaggal nyílt meg a közönség előtt.

Az új felállítás munkájánál elsősorban az új helyiségek adaptálása okozott nehézséget. A képtárnak nem modern épület az otthona, hanem két egymás mellett fekvő, összeépített XIV. századi palota, a Palazzo Buonsignori és a Palazzo Brigidi, amelyeknek belsejét a XIX. század elején neo-klasszikus stílusban átépítették. A nagyobb termekben levő klasszicizáló oszlopok szép keretet nyújtottak, de gondot okozott a világítási kérdések megoldása: a paloták kétemelesek lévén, csak a másodikemeleti termekben lehetett felső világitást alkalmazni s ez a veszéllyel járt, hogy kronológikus felállítás esetén éppen a